

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Veri & Pii Sacerdotis Idea Seu Vita R. D. Iacobi
Merlo-Horstii, Pastoris B. Mariæ Virginis In Pascvlo
Coloniæ, SS. Theol. Licent.**

Crombach, Hermann

Coloniæ, 1645

Caput 28. Curam Sanctimonialium in S. Vincentio suscipit, cum insigni fructu coenobij, delicatos cibos in morbis etiam refugit, & ad nosocomia mittit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14591

gnitudinem, imò fabarum longitudinem æquarent, sine studiorum intermissione velut indolenter excernere; nec ideo lecto decumbere, fomenta, balnea, vel alia corporis leuamenta sectari cum stupore Medicorum; horum tamen quoties opus adhibebat operam, nec vsum pharmacorum suo tempore negligebat: vnde corporis ægri leuandi gratiâ nullis parcebat sumptibus, quoties necessitas suaderet; at si vis mali curam superaret, in diuinę providentię brachijs & vulneribus Saluatoris suauissimè quiescebat: hic in aduersis omnibus asylum quærebat, & refugium paratum reperiebat: vt quàm moderatus erat in prosperis, tam lætus & securus Deo fretus esset in morbis & aduersis omnibus, recolens versiculum Psaltis regij: *Cum ipso sum in tribulatione, eripiam eum & glorificabo eum.*

C A P V T XXVIII.

Curam Sanctimonialium in S. Vincentio suscipit cum insigni fructu Cœnobij, delicatos cibos in morbis etiam refugit, & ad nosocomia mittit.

CVræ Pastoralis curam adiecit aliam, non

non quæ redivibus amplis auget opes,
vel præberet delicias, sed quæ cum insigni
molestaque occupatione, perficiendi in
spiritu proximi desiderium explet sine
ullo emolumento temporali. Decennium
enim circiter Monasterium S. Vincentij
Virginum velatarum fructu maximo re-
xit & excoluit, votorum & regularum Or-
dinis accuratissimam obseruationem, ri-
gidam clausuræ, vt vocant, custodiam,
templi ornatum eximium, eantum Eccle-
siasticum pium, tardumq; diligenter cu-
rauit: cauit nimiam cum sæcularibus &
viris familiaritatem, ad pios & vtiles labo-
res manuum eas exhortatus: sanè nullo
ferè in totius ciuitatis Cœnobio tam ele-
ganter opere Phrygio elaborantur vestes
sacræ, vela, altarium pallia: quo ferè la-
bore Virgines victitant, nihil tamen diui-
norum officiorum negligitur. Porro
vt sacri Concilij Tridentini decretum
seruaretur, non ter tantum, sed sæ-
pius etiam faciebat Virginibus potesta-
tem alijs præsertim Societatis Iesu Patri-
bus confitendi. Exhortabatur eas fre-
quenter ad omnem perfectionem; vel
in hoc, cum per occupationes non li-
ceret,

ceret, dictis Patribus vices suas delegabat.

Subijciam modum, quem in Concionibus habendis vsurpauit.

METHODVS PRÆPARATIONIS
ad prædicandum fructuosè
Verbum Dei.

Meditatio Concioni præmittenda.

I. **C**ONsidera, ad quàm præcellsum opus sis vocatus, scilicet vt sis Christi Legatus ad Fideles eius, dicente Apostolo Paulo: a *Legatione pro Christo fungimur, tanquam Deo exhortante per nos,* a 2. Cor. 5 ita vt lingua mortalis fiat oraculum Sancti Spiritus, organum Diuinæ vocis; imò, vt sis Pater quidam Spiritualis ad gignendos Christo per Euangelium Filios; vt Paulus de seipso affirmat: *In Christo per Euangelium ego vos genui* b. 1. Cor. 4 Quod officium, cum Christus omnium primus fecundissimè, cum in terris prædicaret, obierit, eius partem tibi voluit communicare, vt Vicario suo, in re tanta, quanta est mortuos peccato homines ad vitam spiritualem, & dignitatem filiorum Dei reuocare.

II. Por-

I. Porrò idoneum esse Ministrum ad animarum conuersionem procurandam id prorsus superat vires humanæ naturæ. Ideo nec Eloquentiæ tuæ, nec Doctrinæ & Prudentiæ, sed Dei Gratiæ confide, cuius est lumen menti Concionatoris infundere, quod ad tam sublime munus requiritur. Hinc Gentium Doctor, *Sufficiencia*, inquit, *nostra ex Deo est. qui & idoneos ministros nos fecit noui Testamenti, a non litera, sed spiritu.* Concionem itaque meditaturus, sic labora & stude, vt superflua sollicitudine abiecta, ad ipsum Fontem Sapientiæ recurras, animum tuum expandens ac præparans, vt suâ illum Deus gratiâ illuminet; & simul rogans, vt ipse mentem & linguam impellere & moderari velit, vbi ad rem ventum, ad Concionatoris munus ritè legitimeque obeundum.

III. Cumq; ad gloriam Diuinam prædicandam sis electus, humanæ existimationis atque commendationis studium omnino abijcies, Christum dictis & factis imitando, qui non suam, sed Dei Patris gloriam solertissimè quærebat.

IV. Sit insuper in animo tuo ardentissimus

simus erga eos, quos Christo gignis. affectus; ita ut quemadmodum mortales parentes nullum recusant laborem in liberis educandis, ornandis, locupletandis, eorumque; malis & miseris non secus condolent ac suis: ita tu intimis angaris sensibus, si quem videris in peccatum & Diaboli laqueos relabi, atque ita in alijs iuandis, haud sine incommodo tuo, nunquam defatigaberis.

V. Quinetiam imitare Apostolos, qui ut se idoneos redderent in prædicando Euangelio Ministros, ex Domini præcepto sese abdiderunt in Domum, ibique in oratione ardentissimè persistentes, Divini Spiritus igne succensi, paulò post vniuersarum terrarum orbem, prædicatione sua inflammaverunt: sic tu ad Deum confugas, oportet, ut in meditatione tua diuinus ille ignis exardescat, quo Auditores tuos incendas: a *Pete ergo à Deo, ut ver-* a *Psal. 38*
bis tuis pondus addat, ac sine dubio, si bene postulaueris, in fide nihil hæsitans, b Dominus b *Psal. 67*
dabit Euangelizanti tibi verbum virtute multa.

VI. Magni utique apud Concionatorem momenti est, ab omni cupiditate pur-

pur-

purgatum esse, vt verè de illo dicatur:
a Psal. 10. *a Quàm speciosi pedes Euangelizantium pacem,
 Euangelizantium bonã: Ferendæ item mo-
 lestiæ, quæ ob prædicationem veritatis in-
 currendæ, vt Christo Concionatorum Ar-
 chetypo similis efficiaris, & augeas meri-
 tum ac mercedem tuam in cœlo.*

VII. Dum porrò operam nauas alio-
 rum profectui, ne te ipsum lædas, tui
 obliuiscaris, ne audias: *Peccatori autem*
b Psal. 49. *dixit Deus, b quare tu enarras iustitias meas,
 & assumis testamentum meum per os tuum?
 Tu verò odisti disciplinam, & proiecisti ser-
 mones meos retrorsum? Imiteris ergo e-
 xemplum Christi, qui prius cœpit fa-
 cere, ac deinde docere c. Atque ita se-
c Act. 1. *gerat Concionator, vt, veluti S. Bernar-
 dus ait, non sint canales, qui nil sibi re-
 tinent aque, sed transmittunt vniuersum:
 quin potius, veluti Conchæ, ex quibus af-
 fluentia, sine vllò ipsorum detrimento, ad
 alios redundat.**

VIII. Fugito demum nimium ornatum,
 & operosam humani laboris industriam,
 in verbis ac sententijs, sed in Apostolico
d. 1. Cor. 2. *spiritu, d non ponens vim in persuasibili-
 bus humanæ sapientiæ verbis, sed in o-
 sten-*

stenfione spiritûs & virtutis: Neque aures
audientium blando verborum sono per-
mulcere, sed corda penetrare fatage, Pro-
phetam Esaiam audiens, te monentem:
Loquimini ad cor Hierusalem.

ORATIO ANTE CONCIO-
nem immediatè dicenda.

Premisso Hymno: Veni Creator &c.

Dignus es, Domine, accipere omnem glo-
riam & honorem, vtinam omnes ad te
Creatorem tuum conuertam! Eta, Domine,
video, vt infiniti pereant, tuo sanguine &
laboribus empti: & nemo potest venire ad
te, nisi tu traxeris eum: Quid ergo pollu-
tis labijs & corde ego prestare potero sine te?
Da mihi itaque gratiam ad hoc, ad quod vo-
casti me, & adsint mihi Angeli tui, vt ad
tuam vnus gloriam ritè fiant vniuersa.
Amen.

Alia Oratio.

O Pater luminum, à quo omne datum o-
ptimum, & omne donum perfectum,
tanquam à perenni fonte, puteoq, aquarum
viventium, copiosè dimanat; respice de so-
lis Maiestatis tuae, super me indignum fa-
mulum

mulum tuum, quem inter alia donata tua, ad concionandi munus vocare dignatus es: largire mihi Spiritum sapientiæ & intellectus, qui mentem meam verbo tuo illustret, memoriam ad retinenda eloquia tua roboret, & linguam ad virtuosè & cum energia pronunciandum moderetur. & quæ ad Nominis tui gloriam & eorum qui me hodie audituri conueniunt, salutem dicturus sum, feruenti spiritu proferam, ne aures tantum inani verborum strepitu feriant, sed corda inimicorum Regis, velut acutissima sagittæ penetrent, & fructum optatissimum reportent.

Ecce, Domine Deus meus, hæc mea est intentio: Docebo iniquos vias tuas, & impij
a *Psal.* 50 ad te conuertentur *a*. Non mihi, Domine, non mihi, sed Nomini tuo da gloriam *b*.
b *Psal.* 113 Dispelle à me omnem philautiæ & cenodoxiæ spiritum, vt præter te nihil aliud queram: Et dum alijs prædico, ne reprobus efficiar *c*,
c *1. Cor.* 9 fac vt quod auditores meos doceo, viuus operibus ad eorum exemplum & imitationem ritè exprimam & efformem. Quid enim proderit mihi, si vniuersum mundum lucrer, *d*
d *Matt.* 16 anima verò meæ detrimentum patiar *d*? Absit, ô Domine Deus meus, absit, vt ea proferam, quæ seruare contemniam; absit, ne meam sic

veritas moueat linguam, vt vitam feriat: ab-
sit, vt verbis mihi ipsi iudex & factis accusator
euadam, sed da, vt fortius opere doceam quam
verbo, ne cœleste pabulum culpâ meâ vitiatum
ouibus tuis sine omni profectu frustra propona-
tur.

Domine Iesu, & me & auditores meos,
sanctorum nobis assistentium Angelorum ma-
nibus in sacratissimi Cordis tui benedicti Vul-
nere colloco & repono, vbi ab inimico Verbi
tui fructum gnauiter impedituriente, tuti &
securi degamus, vbi velut in cœlestis sapientia
tuæ Gymnasio in eloquijs tuis sufficienter in-
struamur, tibiq; deinceps fidelissimè seruien-
tes, ad æterna Beatorum consortia, post hanc
vitam dignè recipiamur, à te Saluatore & Iu-
dice nostro, qui cum Patre & spiritu Sancto
es benedictus in secula, Amen.

POST CONCIONEM.

Commendabis* Auditores tuos de-
nuò Christo Saluatori, vt semen
Verbi eius à te iactum in cordibus fide-
lium fructum multum adferre iubeat.
Nam neque qui rigat, est aliquid, neque
qui plantat, sed qui incrementum dat
Deus. Item commenda illos Angelis suis
cu-

cu-

custodibus, vt identidem segnes exstimulent ad faciendum ea quæ didicerunt, & inimicum prohibeant, ne supereminet zizania, aut bonum semen eradat.

ORATIO.

T Vanos, quæsumus Domine, gratia semper præueniat & subsequatur, & bonis operibus iugiter præstet esse intentos.

Largire nobis, quæsumus Domine, semper Spiritum cogitandi, quæ recta sunt, propitius & agendi, vt qui sine te esse non possumus, secundum te viuere valeamus. Per Dominum nostrum Iesum Christum Filium tuum, qui tecum viuit & regnat, in vnitæte Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum, Amen.

Scriptit deinde breue compendium eorum omnium, quæ seruatu maximè necessaria sunt Monialibus, & quibus diligenter re ipsa præstitis facili methode possint ad summam perfectionem adspirare: sunt ea valde perfectionis cupidis in eo statu vtilia: quæ ideo ad calcem libri Latio donata reieci, ne narrationis filum interrumpam.

Accidit verò frequenter, vt grauibus acutisque morbis Iacobus affligeretur.

Vir-

Virgines, vt ei quo possent modo suum gratificandi studium declararent, cibos delicatos, exquisitis condimentis apparatus aegro transmittabant: quibus ille inspectis, ridenti vultu familiaribus adstantibus, vt se magis vinceret, dicere solebat: *Næ illi cibi lautissimi videntur: delicatè parati, conditi optimè: facerent vtiq; ad gustum, & stomachum meum: sed heus VVilhelme, is dum ei ab obsequijs erat, ad nosocomium propera: reperies sat multos, qui magis quàm ego talibus delicijs indigent: mihi vulgaris & parabilis adhuc cibus sapit.* Ita nec tactu vel gustatu dignatus lautiora fercula, domo abesse voluit. Solenne hoc illi erat, cum ab amicis etiam vel Parœcis epulæ conquiritæ mitterentur, plerumque ad ægrum quendam, qui in vico *Sahenbuch* appellato nouem annis affixus lecto decumbebat, vel ad hospitalia destinare.

Sub idem ferè tempus festo Circumcisionis Domini reuersus, post labores maximos domi pessimè habere cœpit, & varijs iactari, lancinariq; doloribus, vt mortuo quàm viuo similior videretur, & sudor è corpore præsertim è vul-

F

tu

tu manaret vberimus : depositus ad-
 ignem sex ipsas horas quasi cum morte
 colluctari videbatur , Medico protinus
 vocato : sed qui parum leniret tantos do-
 loris aculeos : elapsis sex horis cū pau-
 lulū remitteret inclementia morbi,
 gaudere visus est , & ridente facie con-
 uersus ad adstantes , ait : *Quam bonus*
est Dominus : ecce quā hoc die mihi pre-
tiosam strenam offerre dignatus est , vt par-
ticeps fierem doloris , quem nostrā causā per-
tulit : Interim nullum vel gemitum,
vel animi impatientis leuissimum tota æ-
grotatione signum edidit : immò sum-
mis in beneficijs habuit, Circumciso Do-
mino compati: nam si compatimur, & con-
regnabimus.

C A P V T XXIX.

Egregia documenta , quæ familiari sacris ini-
tiano dedit , & varia eius præclara
facta & dicta.

DEbetur hoc Caput & præcedens
 R. D. Wilhelmo Røemer Virfensi,
 Vicario B. Virginis Dolorosæ in Scheib-
 bahn